

πειδή βεβαίως ἤθελες μεταμεληθῇ διὰ τὴν αὐθάδειάν σου. Ἀλλως, ἐπρόσθεσεν οὗτος καθήσας, ἂν δὲν φοβῆσαι τὸ ξίφος μου, ἤξεύρω ἱστορίαν τινὰ ν' ἀναφέρω, τὴν ὁποίαν δὲν θὰ σέ εἶναι πολὺ εὐάρεστον ν' ἀκούσης. Ἐν τούτοις, πῆγαινε νὰ μ' ἐτοιμάσης κατὰ λυμα διὰ τὴν νύκτα ταύτην, καὶ σταῦλον διὰ τὸν ἵππον μου.

Ὁ Κεῖρρος ἐτραύλισε λέξεις τινάς, καὶ ἔμελλε ν' ἀποσυρθῇ, ὅταν ὁ ἱππότης τὸν ἐσταμάτησεν.

Ἰωάννη, τοῦ λέγει σιγαλὰ εἰς τὸ οὖς, θ' ἀναχωρήσω τὸ μεσονύκτιον, ἐτοιμάσον τὰ πάντα δι' αὐτὴν τὴν ὥραν, καὶ εἰς τὴν ζωὴν σου, σιωπῇ.

Τὸ μεσονύκτιον ὁ ναίτης ἔτρεχε ταχέως πρὸς τὸ κοιμητήριον τοῦ ἁγίου Οὐδέрту, ἀναβαίνων ὠρατὸν ἀραβικὸν ἵππον.

Κατ' ὀλίγον δὲ καὶ ὁ προσκυνητὴς ἐπορεύθη πεζὸς εἰς τὴν αὐτὴν ὁδόν.

(*Ἀκολουθεῖ.*) ὑπὸ Α. Τ.

Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ.

—ο—

Ἡ ἀγροικὴ μου οἰκία κεῖται μακρὰν τῆς πόλεως· ἀλλὰ καὶ πάλιν τὴν νομίζω πλησίον, ἐπειδὴ, ἐνὸσω τὰ πτηνὰ κελαδοῦσιν ἐπὶ τῶν εὐθαλῶν δένδρων, ἀποτρέφομαι τὰ λιθοστρώματα καὶ τοὺς ἀστούς, καὶ ἀγαπῶ νὰ ζῶ μετὰ τῆς φύσεως καὶ τῶν χωρικῶν, ἐν τῷ τῆς βιβλιοθήκης μου ἡ μὲ τὰ ἄνθη μου.

Ἐχω λοιπὸν περὶ ἑμαυτὸν ἀληθεῖς χωρικοὺς, ἀφελεῖς τὴν καρδίαν καὶ τυλῶδεις χεῖρας ἔχοντας, οἵτινες σκάπτουσιν ἢ πράττουν ἀπὸ πρωΐας μέχρι ἐσπέρας, δὲν ζητοῦν νὰ διδάξωσιν τὴν κυβέρνησιν, καὶ μὲ συνέχουν εἰς τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἀπλοϊκῆς ζωῆς των.

Εἰς ἐξ αὐτῶν, ὁ Ῥεναῖος Βεράρδος, ὠραίος εἰκοσαετῆς νεανίας, πτωχὸς ὡς ὁ Ἰῶδ, ἐργατίας ὡς τὸ ἄροτρον, μήτε πολὺ εὐφυῆς, μήτε τὸσον ἀγροίκος ἐπέρασεν ἐσπέραν τινὰ ἔμπροσθεν τῆς κιγκλίδος μου, μὲ τὸν πῖλον κεκλιμένον καὶ τὸ πρόσωπον ἐξημμένον, ψάλλων μεγάλην τῇ φωνῇ καὶ διαγράφων ἐλίγματα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ.

Μὴ ἰδὼν αὐτὸν ποτὲ μέθυσον, τὸν ἐξέτασα σοδῶρως. Μοὶ διηγῆθαι, μετὰ γελώτων καὶ δακρύων . . . ὅτι ἐκληρώθη στρατεύσιμος καὶ ἔμελλε ν' ἀφίσχῃ τὴν γηραιὰν μητέρα του καὶ . . .

— Καὶ τὴν νεαρὰν μνηστὴν του, ἐσχέθην, τελείων τὴν φρεσίν του, διακοπεῖσιν ἀπὸ βαρὺν στεναγμὸν, καὶ συγχωρῶν αὐτὸν ὅτι ἔπνιγε τὴν ἀπελπισίαν του εἰς τὴν βαλκαλιν.

Τῇ ἐπαύριον, εἶδον τοὺς στρατευσίμους πορευομένους κατὰ σειρὰν, χαιρετουμένους ἀπὸ θύραν εἰς θύραν, ἐναγκαλιζομένους ἀπὸ μητέρας καὶ ἀδελφάς, λουσμένους μὲ δάκρυα ἀπὸ τὰς γυναικῶν καὶ μὲ οἶνον ἀπὸ τοὺς ἀνδρας.

Ὁ ἐφημέριος εἰς μάτην διδάσκει ἐκ τοῦ ἄμυνος· ὁ οἶνος εἶναι εἰς τὸ χωρίον τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὠμέγα, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ὅλων τῶν βιωτικῶν συμβάντων, ἡ χαρὰ προσαγορεύεται μετὰ ἰσοχειλοῦς τοῦ ποτηρίου, πᾶσα δὲ θλίψις μετὰ κενοῦ. Ἐξεπλάγην διὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην τοῦ Βεράρδου, ἥτις ἐπλησίαζε τὴν παρροσύνην, ὡς ἐκ τῆς πληθύος τῶν ἐπιστεφῶν ποτη-

ρίων καὶ τῆς βροντῆς τῶν ἀσμάτων. Δὲν ἠδύνατο καρδία ἀγωνιώσα, εἰμὴ νὰ φλυαρῇ καὶ νὰ πίνη καὶ νὰ χωρεῖ τοιοῦτοτρόπως . . .

— Ἀπεχαιρέτησες τὴν Θηρεσίαν; τῷ εἶπον εἰς τὸν οὖς.

Ἡ λέξις αὐτὴ τὸν ἐξεμέθυσεν ἐντελῶς. Δάκρυ ἐκύλισεν ἐπὶ τῆς παρεῖας του.

— Πιστεύετε ὅτι ὁ πατὴρ της θὰ μὲ δεχθῇ; ἠρώτησε.

— Πηγαίνομεν μαζὶ σου, παληκάρι μου.

Ὁ Ῥεναῖος μοὶ ἐσφιγξεν τὴν χεῖρα, τόσον ὥς παρ' ὀλίγον νὰ μοῦ θραύσῃ τὰ ὀστά. Οἱ νεοσύλλεκτοι εἶχον εἰσέτι δέκα καπηλεῖα νὰ ἐπισκεφθῶσι, καὶ τῷ ἔμενεν ἡμίσεια ὥρα διὰ νὰ τρέξῃ πρὸς τὴν οἰκίαν τῆς Θηρεσίας.

Ἰπῆγα καὶ ἐγὼ μετ' αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθομεν μετὰ τινα λεπτὰ.

Ἡ Θηρεσία ὤρῳ εἶναι ὁ μαργαρίτης τοῦ χωρίου. Ἐκληρονόμησεν παρὰ τῆς μακαριτίδος μητρός της περουσίαν χιλίων φλωρίων, παρὰ δὲ τοῦ ἀγαθοῦ θεοῦ ὀφθαλμοὺς διπλασίας ἀξίας, καὶ παρ' ἑαυτῆς ἀρετὴν τριπλασίας. Κρίνατε ποῖον ὄνειρον διὰ τὸν πτωχὸν Βεράρδον! ἀλλ' ἐκεῖνος ἤρρεσεν εἰς τὴν Θηρεσίαν;

Εἶναι δύσκολον νὰ τὸ μαντεύσωμεν. Ἡ καρδιά τῶν χωρικῶν εἶναι τόσον ἄρρωνος, ἢ δὲ τῆς Θηρεσίας ἦτο τόσον συνεσταλμένη! Ἐπίστευον ὅτι ὁ Ῥεναῖος « δὲν ἦτο δι' αὐτὴν οὐδὲν » ἐπειδὴ ὁ πατὴρ ὤρῳ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ὑποφέρῃ. Ἀλλ' ἐγὼ τὴν ὑπώπτειον ὅτι τὸν εὕρισκε τῆς ἀρεσκείας της, καθότι τὴν ἐδίλεπον νὰ τὸν ἀποφεύγῃ καὶ νὰ τὸν σκληρομεταχειρίζεται ἐνίοτε, χωρὶς ποτὲ νὰ τὸν παρατηρήσῃ κατὰ πρόσωπον. Ἀλλ' ὁ γέρονς ὤρῳς ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸ βελάντιον τοῦ γαμβροῦ, καὶ τὸ τοῦ Βεράρδου ἦτο κενόν· πᾶσαν ἄλλην ἀρετὴν τὴν ἐθεώρει οὐδὲν ἀπέναντι ταύτης.

Εἰς τὴν θύραν τῆς Θηρεσίας, ὁ Ῥεναῖος ἐκοψε δύο ἀγριοτριαντάφυλλα ἐκ τινος βᾶτου, ὅπως ὁμιλήσωσι ταῦτα ἀντ' αὐτοῦ· ὁ ὤρῳς ἐπροχώρησε, τονθορίζων βλασφημίαν, ἀλλ' εἰς τὴν ἐμφάνισίν μου ἔσurren ἀπειροκάλως τὸ πῆλινον του. Ἡ Θηρεσία, ἥτις ἐνέδυσεν τὸν μικρὸν τῆς ἀδελφὸν, ἡγέρθη, κύπτουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ μετὰ τρεμύσεως χειρὸς ἔθεσεν, ὡς διὰ νὰ προφυλαχθῇ. τὸ παιδίον μετὰ αὐτῆς καὶ τοῦ Βεράρδου. Ἀλλὰ τὸ κίνημα τοῦτο ἔγεινε μετ' αἰδοῦς καὶ χάριτος ἀγγελικῆς. Ἡ σκηνὴ τοῦ ἀποχιρετισμοῦ ὑπῆρξε στιγμιαία. — Ἀναχωρῶ, Θηρεσία. — Ἀναχωρεῖτε, Ῥεναῖε;» Αὐτὸς ἦτον ὁλος ὁ διάλογος. ὁ Ῥεναῖος προσέφερε τὸ ῥόδον εἰς τὸ μικρὸν· τὸ δὲ μικρὸν μετεβίβασεν εἰς τὴν ἀδελφὴν του. Ὁ πατὴρ ἔδωσε τὴν χεῖρα εἰς τὸν νεοσύλλεκτον ἐξ αἰτίας μου, καὶ ἀπεχωρίζοντο ὡς εἰς μίαν μόνον ἡμέραν ἀπουσίαν.

Ἐξεπλάγην διὰ τὴν τόσῃν ἀταραξίαν καὶ ψυχρότητα.

Ἀλλ' ἐνῷ παρεπορεύετο τὸ περίφραγμα, ἤκουσα λυγρὸν πνιγρὸν, καὶ εἶδον κατὰ γῆς, πρηγῇ, κατὰ βρεκτον ἀπὸ δάκρυα, τὰ μὲν ῥόδα εἰς χεῖρας, κρατοῦσαν, τοὺς δὲ βραχίονας στραγγαλίζουσαν, μαντεύσασα ποίαν; Τὴν Θηρεσίαν αὐτήν! Ὁ Ῥεναῖος, ὁστις εἶχεν ἐπαναλάβει τὴν τερεριστικὴν ἐπωδὴν του, ἐσαμάτισε πάραυτα, μ' ἐπάγωσε διὰ τινος κραυγῆς του, καὶ ἀνεπῆδησεν ὡς ταδὺ ὑπεράνω τῆς αἱμασιάς. Ἐνόησα τέλος πόσῃν κρύπτει ἡ φύσις τρυφερότητα εἰς τὰς ψυχὰς ταύτας τὰς θεορακισμένας οἰνοὶ διὰ χάλιβος. ἔστην ἀλλοιωθεὶς, συγκινηθὴς, περίφοβος.

Ἰδοῦσα τὸν Βεράρδον, ἢ Θηρεσία, μὲ ἡρωικὴν δύ-

να. ἰν συνῆλθεν εἰς ἑαυτὴν, τῷ εἶπε μίαν μόνην λέξιν. τῷ ἔσφιξε ζωηρῶς τὴν χεῖρα, καὶ ἔφυγεν, εἰς τὴν φωνὴν τοῦ πατρὸς τῆς ... Ὁ νεοσύλλεκτος συνῆλθεν εἰς ἑαυτὸν καὶ ἐπανῆλθεν ἐπὶ τῆς ἑδοῦ του, ἐκ νηλεῶν τὸ βασίσμα καὶ τὸ ἀσμά του. Τὴν φορὰν ταυτὴν ἔψαλλεν ἀληθὲς ἄσμα θριαμβευτικόν, ἀντηχοῦν καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν τῆς πεδιάδος

— Τί θά μοῦ κάμῃ τώρα; ἔχω τὸν λόγον τῆς Θηρεσίας! . . .

Καὶ ἄλλο δὲν ἠμπόρεσεν ν' ἀκούσῃ ἀπὸ τοῦ στόμα του.

Οἱ νεοσύλλεκτοι ἀνεχώρησαν μίαν ὥραν βροδύτερον, ὅλοι φιλευθέντες καὶ ποτισθέντες ὑπὸ τοῦ Ῥεναίου, ὅστις ἔκρινεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸν οἶνον μὲ πλῆρες θαλασσίου καὶ μὲ πλῆρες ποτήριον . . . Τοῦτο ἐπροξένησεν ὑπονοίας εἰς τοὺς πληναφούς καὶ εἰς τὰς ἰσχυράς κεφαλὰς τοῦ μέρους. . .

Μεταστίνας ἐβδομάδας μ' ἐπῆρεν ἄλλη ἐκπλήξις (Ὁ Βεράρδος, ἀντὶ νὰ συνοδεύσῃ τὸ ἀπόσπασμα, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ χωρίον χαρίεις καὶ ὑπερήφανος) εἶχεν ἀγοράσει ἀντικαταστάτην του τινὰ πανταχόσια σκοῦδα. Καὶ τινὲς μὲν ἐνδομίζαν ὅτι συνέβη εἰς αὐτὸν θαῦμα· τινὲς δὲ ὅτι ἦτο μάγος τις, τινὲς δὲ ὅτι ἐγένετο ληστής. Ὁ γέρον Ὠδρὺς πρῶτος διέδωκε τὸν λόγον τοῦτον, ὅστις ἐπεκράτησεν τοσούτου, ὥστε ὁ Ῥεναῖος ἐδείκνυετο διὰ τοῦ δακτύλου, ἐπειρηθεῖτο ὑπὸ τῶν χωροφυλάκων, καὶ κάνεις δὲν ᾔθελε ν' ἀπὶ ἡμεῖς αὐτοῦ (10M. Δ'. Φυλλάδ 81)

εἰς τὸν βίχον. Ἄμα παρουσιάσθη, ἐξήτησε τὴν χεῖρα τῆς Θηρεσίας, ἀλλ' ὁ γέρον Ὠδρὺς τὸν ἀπέβαλεν ὡς ἐπίκτην καὶ τὸν ἀπέλησεν ὅτι θέλει τοῦ θραύσει τὰ δῶτα, ἐὰν παρουσιάζετο καὶ δεῦτερον ἐμπροσθέν του.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, πρῶτον τινα διατρέχων τὸν κήπον μου μετὰ τοῦ δόκτωρος Τ. . . εἶδον τὸν οἶόν μου, καὶ τὴν κέρην μου, τέκνα, τὸ μὲν δεκαετὲς, τὸ δὲ τετραετὲς, συλλέγοντα ἀνθοδέσμας ἐκ τῶν ἀνθοφυτειῶν μου, ὑπὸ τὴν ἐπαγρύπνησιν ἀνθρώπου τινος, ὅστις εἶχεν ἀναβῆ τὸν τοῖχον, καὶ ὅστις ἐξηλείφθη αἰφνιδίως εἰς τὴν πληρίασιν μας. Ὁ ἀνθρώπος οὗτος ἦτον ὁ Ῥεναῖος Βεράρδος, καὶ ἰδοὺ τὶ ἐμαθομεν.

Ἡ Θηρεσία ἦτον εἰς ἄκρον ἀσθενείας πρὸ τινων ἡμερῶν. Παραλογιζομένη δὲ, ἀνέκραξεν. — Τὰ ἄνθη μου· δόσατέ μοι τὰ ἄνθη μου. Καὶ ὁ Ῥεναῖος, ὅστις ἤκουε τοῦτο ἐκ τῆς θύρας, εἰς ἣν εἰσέβη καθίσπεραν, ἐξήτει παρὰ τῶν τέκνων μου ῥόδα διὰ τὴν πτωχήν του μνηστήν. Ἡ ἀπλὴ αὕτη ἱστορία μας συνέκλινε βαθύως. Ἐμάντευσα τί συνέβη εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ὠδρὺ.

Ἦχεν ἀποσπάσει ἀπὸ τὴν κέρην του τὰ δύο ῥόδα τοῦ Βεράρδου, τὸν ὅποιον ἀπέβαλεν ὡς ληστήν καὶ ἢ Θηρεσία, παραλογίσασα ἐκ τῆς ἀληθείας, ἐξήτει ἔκπρωτος τὸν θησαυρόν της . . .

Ἐκάλεσα τὸν Ῥεναῖον, ὅστις ἦλθεν ὠχρὸς καὶ τρέμων, καὶ μᾶς διηγῆθαι λεπτομερῶς τὴν ἀσθένειαν τῆς Θηρεσίας. . . Ὁ φίλος μου ἀνεγνώρισε νευρικὸν πυρετὸν ἐπικίνδυνον.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Βεράρδος παρεκάλει τὸ τέκνον μου νὰ φέρῃ τὰ ἄνθη εἰς τὴν νεάνίδα, διότι αὐτὸν ὁ πατήρ της ἤθελε τὸν διώξει.

— Φίλαχθῆτε καλῶς, εἶπεν ὁ δόκτωρ, μετριάζων τὴν συγκίνησίν του, ἡ ὁμὴ τῶν ῥόδων αὐτῶν θ' ἀποβῇ ὀλεθρία εἰς τὴν Θηρεσίαν. Θὰ ὑπάγω νὰ τὴν περιποιηθῶ ἐγὼ καὶ ὄχι τὰ ἄνθη — ἐὰν δὲν εἶναι πολλὸ ἀργά. ἐπρόσθεσε μὲ ὕψος ὅπερ μοι ἐπροξένησε τρόμον.

Ἐπειτα δεικνύων τρεῖς μεγάλους μῆκυνας εἰς τὴν ἀνοδοσμένην τοῦ υἱοῦ μου.

— Φύλαξε μόνον τοῦτο, ἐπανάλαβεν ὁ παραλογισμὸς τῆς θὰ τὴν κάμῃ νὰ τοὺς ἐκλάβει ὡς ῥόδα, καὶ εὖτω θάναται νὰ εὕρῃ τὴν σωτηρίαν της, δὲν ἐχω καιρὸν νὰ ὑπάγω εἰς τὴν πόλιν.

Ἐπορεύθημεν ἅπαντες πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ Ὠδρῦ, τοῦ δόκτορος σπεύδοντος μετ' ἀνησυχίας τὰ δῆματα, τῶν τέκνων μου φερόντων θριαμβευτικῶς τοὺς μῆκυνας, καὶ τοῦ Ῥεναίου, ἐν διαστάσει ἀκολουθοῦντος ἡμᾶς.

— Αὐτοὶ οἱ μῆκυνες εἶναι θαυμάσιος τις εὐσία, ἤρξατο νὰ μᾶς διηγῆται ὁ φίλος μου καθ' ὁδόν. Τὸ σχῆμά των καὶ τὰ ὠραϊότατα χρώματά των, συγκερνούμενα, τὸ λευκὸν μετὰ τοῦ μέλανος, καὶ τὸ ῥόδιον μετὰ τοῦ πορφυρώδους, οἱ ἐλαφρῶς βελουδαῖμοι καυλοὶ των, τὰ ἐτερόστιχα τῶν φύλλα, θυσανωτά, κεκομμένα τὸσον λεπτοπρεπῶς, ἡ λαμπρά των καὶ εὐκολοθραυστος στεφάνη, ἡ ἀμφιταλαντευομένη εἰς τὸν ἀέρα ἐπὶ μικρᾷ εὐρᾷ, εἶναι ἀναμφιβόλως τὰ ἐλάχιστα πλούτη των. Τὸ ἄνθος τοῦτο ἦτον ἐν τῶν σπουδαιότερων καὶ τῶν περιφημοτέρων τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Τὸ ἐπίστευον ὡς βότανον ἱαματικὸν εἰς Ἑλλάδα, εἰς Αἴγυπτον, καὶ καθ' ὅλην τὴν μικρὰν Ἀσίαν. Οἱ Ῥωμαῖοι ἔκαμνον μυρία νωγαλεύματα μὲ τοὺς σπόρους τῶν μηκύνων, πεφυγμένων καὶ ἐξυμωμένων μετὰ μέλιτος. Τὴν σήμερον ἀκόμη, εἰς Ἰταλίαν, εἰς τὰ βόρεια τῆς Εὐρώπης καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἀνατολὴν, κατασκευάζουσι τραγήματα ἐπικεκαλυμένα μὲ ζάχαριν. Ἀλλὰ, πρὸ πάντων, ἡ παλαιὰ καὶ συνηθεστάτη χρῆσις τοῦ ὀποῖου κατέστησε τὴν εὐφάν των μηκύνων λαμπρὰν ἴσως ὅμως ὄχι λαμπροτέραν, ἐπρόσθεσεν ὁ δόκτωρ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ῥεναῖον, καὶ θεωρῶν τὰ τέκνα μου μὲ φαιδρότητα — ὄχι λαμπροτέραν ἐκείνης, ἣν θ' ἀποκτήσῃ ἀπὸ τὴν εὐγνώμονα καρδίαν τοῦ πτωχοῦ μας Ῥεναίου, ὅστις ἐν εἰρῇ ἀνοδοσμένης προσφέρειν. . .

— Θὰ τὴν δώσωμεν ἐμεῖς εἰς τὴν κυρίαν Θηρεσίαν! ἀνέκραξε τὸ μεγαλειότερον τῶν τέκνων μου.

— Πολλὰ καλὰ, τέκνα μου, εἰς νὰ προσφέρετε τοὺς μῆκυνάς σας αὐτοὺς, τὴν ἀνοδοσμένην σας. Δηγοῦμαι ἄλλο τι ἐγὼ εἰς τὸν πατέρα σας καὶ εἰς τὸν κύριον Ῥεναῖον, τὸ ὅποῖον δὲν σας ἐνδιαφέρει ἤδη· εἰς κρατεῖτέ τα, θαυμάζετέ τα, εἰν' ἐρυθρά. . . σχηματίζον ὠραῖαν ἀνοδοσμένην. . . Ὑμεῖς ὅμως, κύριοι — εἶπεν ἀποτεινόμενος πρὸς ἡμᾶς ὁ φίλος μου — πρέπει νὰ γνωρίζεται τὴν ὠφέλειαν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν χρησιμεύουσιν. . . Ναί, εἶπομεν λοιπόν. . . ὅτι τὰ ἄνθη ταῦτα ἔγειναν περίφημα, ὅτε τὸ ἐξ αὐτῶν σχηματίζμενον ὅπιον κατέστη πολὺχρηστον. Οἱ ἀρχαῖοι ἔκαμνον ἐξ αὐτῶν τὸ Θηβὰ ἵκον λεγόμενον ἐκ-

χύλισμα, καθότι κατεσκευάζετο καὶ μεταχειρίζετο πρὸ πάντων εἰς τὰς θήβας. Ἀλλ' ἀπὸ μετὰ καιρὸν, ἡ χρῆσις του εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἐξέλειπεν κατέστη καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο ἄχρηστον. Τὸ ὅπιον ἀπολαμβάνεται ἤδη ἐκ τῶν μηχανοσκεπῶν πεδιάδων τῆς Ἀνατολῆς, τῆς Ἰνδίας καὶ τῆς Περσίας. Ἡ ἱατρικὴ τοῦ αἵματος μᾶς κάμνει τοσαύτην χρῆσιν τοῦ φαρμάκου τούτου, ὥστε, ἀνευ αὐτῆς ἤθελεν εἶσθαι ἀνίσχυρος. Διὰ τοῦ ὀπίου καταπαύνεται πᾶσα ἀλγηδὼν· ὑπάρχουν τρεῖς ἢ τέσσαρες συνταγαὶ τούτου εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ φαρμακοποιεῖα. Ἐξεύρετε τὴν κατάχρησιν τὴν ὁποῖαν κάμνουν οἱ Ἀνατολικοὶ καὶ οἱ Σῖναι. Ἡ μέθη τοῦ ὀπίου τοὺς θυθίζει εἰς ἐκστάσεις τὸσον παραδόξους, τὸσον γλυκείας καὶ τὸσον ἐνθούς, ὥστε ἀπὸ ἅπαξ μόνον ἐκ τούτου γευθῶσιν, παραδίδονται εἰς αὐτὴν μέχρις ἡλιθιότητος καὶ θανάτου. Ἐξεύρουσι τοῦτο, ἀλλ' ἐκάστη στιγμή τῆς μέθης ταύτης περιέχει τοσαύτας ἀγαλλιᾶσεις, ὥστε εἶναι πάντοτε ἔτοιμοι νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν θυσίαν. Οἱ δυστυχεῖς τιμωροῦνται μετ' ὀλίγον ἀπὸ φρικτοῦς λυγμοῦ, καὶ ὁ παράδεισος τοῦ ὀπίου ἀπολήγει εἰς καταχθόνιον ἀγωνίαν. Τοιοῦτον εἶναι τὸ δηλητήριον, τὸ ὁποῖον ἡ Ἀγγλία ἐπιβάλλει εἰς τὴν Κίνα, τὸ κανόνιον κατὰ τῶν οἰκτῶν καὶ τὴν σπάθην εἰς τὸν λαῖμόν ἑτέους, καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἡμπορέσῃ νὰ τῆς φέρῃ καὶ ἄλλο τι παρὰ τὰ ἐκατομύρια, ἐὰν ποτὲ ὁ χυμὸς τῶν μηκύνων τῆς Ἰνδικῆς εἰσχωρήσῃ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀγγλίᾳ.

Εἶχομεν φθάσει εἰς τὴν θύραν τοῦ γέρου — Ὠδρῦ. εἰσῆλθον μετὰ τοῦ δόκτορος καὶ τῶν τέκνων μου. Ὁ Βεράρδος ἔξη κατέναντι, παρὰ τινα βᾶτον, ὡς ἄνθρωπος καταδεδικασμένος, περιμέγων τὴν ἀπόφασιν τῶν δικαστῶν του.

Ἡ Θηρεσία ἦτον εἰς τὴν κλίνην της, ἀνευ παραπετασμάτων· ἡ μαῦρη καὶ μακρὰ της κόμη ἐπιπτε περὶ τοὺς κροτάφους της, ὁ εἰς βραχίων ἐκρέματο νωχελῶς ἐξωθεν, ἐνῷ ὁ ἕτερος ἐκτείνεται πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦ ὄνειρου της, πρὸς τὰ ῥόδα, ὅπερ ἐζήτει ἀκαταπαύστως. Τὸ πρόσωπόν της, ἐμφυδύμενον ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ καὶ φωτιζόμενον ὑπὸ τινος ἀκτίνος τοῦ θύοντος ἡλίου, ἐφαίνετο χαριέστερον, θελκτικώτερον παραποτὲ· εἴτε ὑπὸ τῷ ψέφῳ τοῦ συνειδότος, εἴτε ὑπὸ ἀκυσίου ἀποφάσεως κυριεύου, ὁ πατὴρ ἔκειτο σοβαρὸς καὶ κεκυφώς, παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ τέκνου του ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνεῖς· καὶ ὑπὸ ξηροῦ τινος δακρύου βεβρεγμένους, ὡς ὁ θρηνηδὸς τοῦ Σχέφφερ παρὰ τὸ σῶμα τοῦ υἱοῦ του. . . Εἶχε δὲ πρὸ ὀλίγου ἔτι δώσει μετὰ μεγάλου κόπου, τὰ ξηρὰ ἄνθη τὰ ὁποῖα εἶχε λάβει. . . ἀλλὰ μὴ ἐλέησας ἡ μὴ ἀναγνωρίζουσα πλέον αὐτὰ, ἀνέκραζεν ἔτι, ἀπωθούσα ταῦτα — Τὰ ῥόδα μου! Τίς θὰ μὲ δώσῃ τὰ ῥόδα μου;

— Σεῖς, εἶπε θεωροῦσα ἡμᾶς, ἐνῷ ὁ πατήρ της ἐπανεπίπτεν βεβαρυμένος καὶ ἄτονος.

— Ναί, Θηρεσία, ἀπεκρίθη ὁ υἱός μου, κινούμενος ὑπὸ τῆς καρδίας του, σοῦ φέρω τὰ ῥόδα τοῦ Ῥεναίου. Καὶ ἡ νεάνις, μειδιῶσα καὶ ἐρυθριῶσα, ἔλαβε τοὺς μῆκυνας μετὰ χαρᾶς σπαρτακτικῆς.

Ἐντούτοις ὁ ἱατρὸς ἐδεδαιότο, ὅτι δὲν ἔπρεπεν εὖτε λεπτὸν νὰ βραδύνῃ νὰ καθησυχάσῃ τὸν νευρικὸν σπασμὸν καὶ τὴν χειροτέρευσιν τῆς ἐγκεφαλίτιδος. Ἐλάβε δύο μῆκυνας, τοὺς ἔθεσεν εἰς τὴν ἐστίαν, ἐπῆρεν ἀγγεῖα τινα καὶ κατεσκεύασε σιναπισμοὺς καὶ ἀρεψήματα.

Μετὰ μίαν ὥραν ἡ Θηρεσία ἐκοιμᾶτο γαλήνιον ὑ-

πνον. . . Οἱ κλειστοὶ τῆς ὥραις ὀφθαλμοί, τὰ χαλαρωμένα νεῦρά της, ἡ ὠχρὰ τῆς ὄψεως, οἱ ἀρμονικοὶ χαρακτῆρες της, ἡ εἰς ἰσορροπίαν εὐρισκομένη καρδιά της μετὰ τοῦ ἐγκεφάλου, τὸ πᾶν ἀνήγγελε τὴν ἐντέλειαν τῆς κρίσεως καὶ τὴν ἐπάνοδον τῆς ζωῆς. . .

Ὁ πατὴρ τῆς ἐνόμισε τοῦτο θαῦμα, καὶ προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἱατροῦ.

— Προσμένετε· τῷ εἶπεν ὁ φίλος μου, εἰς σὲ μένει τώρα ὡς ἀποτελειώσης τὸ ἔργον μου.

Ἡ Θηρεσία ἐπρόφερεν διειρευρομένη λόγους, τοὺς ὁποίους ἠκούομεν σιωπῶντες.

— Εἶσαι σὺ Ῥεναίς; Δὲν εἰσέρχεται. . . ὁ πατὴρ μου θὰ σ' ἐδίωκε! Μοῦ ἐπῆρε τὰ ῥόδα σου, φερετέ με ἄλλα, εἰς τὸ ἄκρον τοῦ φραγμοῦ. . . Θὰ ὑποφέρωμεν ἀμφοτέροι, Ῥεναίς, θὰ ἀποθάνωμεν ἀμφοτέροι. . . Προπάντων φύλαξε τὸ μυστικόν, ὅπερ με ὠρκίσθης. . . Ἀς μᾶς νομίζωσιν ἐμὲ ὡς τρελλήν, καὶ σὲ ὡς κλέπτειν, μᾶλλον παρὰ νὰ εἶπω εἰς τὸν πατέρα μου ὅτι σ' ἐδῶσα πεντακτοῖα σκουδα διὰ τὴν ἀγοράσῃς ἀντικαταστήτην. Μολοντόι τὰ χρήματα ταῦτα ἀνήκουσιν ἐντελῶς εἰς ἐμὲ, ὁ πατὴρ μου θὰ μὲ κατηράτο καὶ θὰ ἐπρωτίμα μυρίους θανάτους. . . χαίρετε! σὲ ἔδωσα πάντοτε ἀπὸ τὴν νεοσυλλεξίαν. . .

Ἡγέρθημεν εἰς αὐτὴν τὴν ἐπαγωγικὴν ἀνακάλυψιν, θεωροῦντες ἀλλήλους διὰ μέσου ἀρθόνων δακρύων. . . Ὁ γέρον Ὁδρὺς αὐτοῖς, μετὰ τινα φρικτῶδη κίνησιν, ἐστράφη τὴν κεφαλὴν καὶ ἀψῆς πάλιν ἑαυτὸν νὰ πῆσῃ εἰς τοὺς πόδας τῆς κλίνης. . . εὐρέθη δὲ πλησίον τοῦ Ῥεναίου, τὸν ὁποῖον πρὸ ὀλίγου εἶχεν ὀνομάσει υἱόν του, καὶ ὅστις, χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν, ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ πατρὸς καὶ τὴν τῆς κόρης.

— Δοκίμω, εἶπε ξενάξων ὁ γέρον, ἐνόμων τὰς χεῖρας, ἐκ σημείου τινος ἐπιτακτικοῦ τοῦ ἱατροῦ, νυμφεύσου τὴν λοιπὸν, ἀφοῦ θὰ τὴν σώσῃ τοῦτο, καὶ ἀφοῦ ἔλαβες ἤδη τὴν προῖκ ἅ τῆς.

Ἦτο δύσκολον νὰ ἐξοικονομίσωσι τὰς ἀνάγκας των. Ἀλλὰ τί ἐμελε τὸν Βεράρδον καὶ τὴν Θηρεσίαν; Ἐπαγελοῦσα εἰς ἑαυτήν, ἡ νεᾶνις εἶδε τὴν χεῖρά της ἐντὸς τῆς τοῦ Ῥεναίου· δὲν ἦτο τοῦτο ἀρκετὸς πλοῦτος δι' αὐτήν;

— Ἰδοὺ ἐντούτοις τὸ ἀποτέλεσμα τῶν μηχανῶν ἀνέκραξεν ὁ δόκτωρ χαμογελῶν· εἰς σὲ ἤδη, Ῥεναίς ἀπόκειται νὰ π' ἀντικαταστήσῃς με ῥόδα, καὶ εἰμαι βέλαιος ὅτι δὲν θὰ τὴν βλάψωσι πλέον.

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν.)

Π. Η.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

NEON ΕΤΟΣ.

Ἰαννουάριος 1851.

Εἰς μίτην αἱ ἐράσμιαι καὶ χαρίεσαι ἀνάγνωστρίαι μὰς ζητοῦσι τὰς πρώτας ἐμπνεύσεις τῆς Μούσῃς τῶν Ἑργῶν καὶ Ἡμερῶν. Ἦν ἄλλοτε αὕτη ἀηδὸς λαλιατέρη, ἦν νεαρά, ὑπόπτερος· αἶθη ἰάσμων καὶ ῥόδων ἔττεφον τὴν ἑκτιθὴν κόμην τῆς. Ὡς κόρη τις

φιλοπαίγμων, ἀθῶα καὶ φιλόδελως ἔτρεχεν ἄφροντις εἰς τοὺς ἀγροὺς, ἐκάθητο παρὰ τοὺς ῥύακας, ἐδίωκε τὸ οὐράνιον τόξον ἐπὶ τῶν λόφων, τὴν χελιδῶνα ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ γεωργοῦ καὶ τὴν χρυσαλίδα εἰς τοὺς ἀνθῶνας, καὶ ἄνθη διαβροχὰ ἐτι ὑπὸ τῆς πρωϊνῆς δρόσου συλλέγουσα, ἐκόμζεν αὐτὰ καὶ ἔβριπτεν ἀφειδῆς καὶ ἱλαρὰ εἰς τοὺς πόδας πάσης εὐαισθητοῦ καὶ φιλοκάλου ἀναγνωστρίας.

Ἀλλὰ τίς θεῶν, λέγομεν καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ Ὀμηρικὸν ἐκεῖνο, μετέβαλλεν αὐτὴν τοσοῦτον; Ὅχι βέλαια ὁ Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός, ἀλλ' ὁ υἱός τῆς θεᾶς Πλήξεως, τῆς πλεόν φονικῆς πάντων καὶ πασῶν τῶν Θεῶν. Τὴν ἀτιμόπλαστον Μοῦσαν τρομάζουσιν οἱ μορρασμοί, καὶ πολιτικοί, καὶ φιλολογικοὶ ὧσι, καὶ τὴν θανατόνει ἡ μονοτονία. Οἱ ἄβροι πόδες τῆς θέλουν νὰ βαινωσιν ἐπὶ ῥόδων καὶ ἰάσμων, καὶ μόνον ἄκανθαι, ἡ μᾶλλον ἄκανθοὶ ἐφύοντο ὑπ' αὐτοῦ· καὶ ἄκανθοι, διότι ῥόδα μὲν εἰσὶν αἱ γυναῖκες, ἄκανθαι δὲ. . . τὸ ἀποσιωπώμεν.

Ὡ! καὶ πῶς, ἡ τάλαινα νὰ μὴ μαρανθῇ, πῶς νὰ μὴ ἐξανθῇ, χρονία ἦδη ἐν μέσῳ ζωῆς κοινωνίας ξεῖρας, ἀγόνου καὶ στεῖρας; Ἐν αὐτῇ γηράσκουσιν καὶ αὐτὰ τὰ ἀκμαιοτέρα ὄντα, γηράσκουσιν, οὐαί! καὶ αὐτὰ τὰ ὠραιώτερα καὶ νεαρώτερα πλάσματα εἰς χρόνον ζωῆς καὶ τοῦ ῥόδου βραχυτέρον!

Καὶ ἡθέλετε νὰ μείνῃ ἀγῆρως μία Μοῦσα, εἰς τόπος λύρας, ἐν πλάσμα φινταστικόν; . . .

Ἀλλ' ἰδοὺ μεγίστη δαίνονται ζωὴ καὶ κίνησις περὶ ἐμὲ· ἀκούω ἤχους ἀσμάτων, κρότον γελῶτων, χαρὰν βλέπω καὶ μειδιάματα εἰς τὰ πρόσωπα τῶν θνητῶν, ὧν ὁ διηνεκὴς γέλως πικρὸς μ' ἐφάνη πάντοτε καὶ βεβιασμένος, ὡς ὁ γέλως τοῦ Χάρωνος. Ὡ! οἱ ἄφρονες! ἐσρατίζουσι καὶ πάλιν τὴν ἑλευσιν τοῦ νέου ἔτους, ἐσρατίζουσι τὴν ἀρχὴν νέων βασιάνων, νέων δεινῶν καὶ ταλαιπωριῶν, καὶ νέων δακρύων! Ἡ νεότης τὴν ἀνεπίτρεπτον ἀπώλειαν ἐνὸς ἄνθους ἐκ τοῦ ἀγλαοῦ, ἀλλ' ἐφημέρου στέμματος τῆς πανηγυρίζει, καὶ τὸ γῆρας, ἐν προτείῃ βῆμα πρὸς τὸν τάφον. Πλὴν ὁ Χρόνος ἔχει συναδῶν τὸν ἀκούραστον καὶ ἀδυσώπητον θεριστὴν, τὸν Θάνατον. . . ὅστις θερίζει ἀδιακρίτως γῆρας, νεότητα, κάλλος, δυσμορφίαν. . .

Εἰς τοὺς κρότους ὁμως τούτους τῆς εὐθυμίας καὶ χαρᾶς ἐξεγείρεται ἡ προσφιλις Μοῦσα, καὶ αὖθις τὴν νεότητά της ὡς ἱμάτιον περιβάλλεται.

Ῥίπτει κύκλῳ αὐτῆς βλέμμα περιχαρὲς, διότι ἐν ἡμέρᾳ τοιαύτῃ γενικῆς ἀγαλλιότητος δὲν ἀρέσκειται νὰ θρηνῇ, ὡς τὸ πτηνὸν τῶν κοιμητηρίων, δὲν θέλει νὰ διαταράξῃ τὴν μίαν ταύτην χαρμόσυνον ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἡμέραν τοῦ ἀνθρώπου, καθ' ἣν οἱ μὲν μεγάλοι λησμονοῦσι τὰ μεγαλεῖά των, οἱ δὲ μικροὶ τὴν ταπεινότητά των, οἱ γέροντες τὰς ἀλγηδόνάς των, οἱ πένητες τὴν πενίαν των. . . Μόνοι οἱ τεθλιμμένοι καὶ ἀπαρηγόρητοι, οἱ ὀρφανοὶ καὶ οἱ ξένοι δὲν λητμονοῦσιν, ἀλλ' αἰσθάνονται πικροτέραν τὴν θλίψιν των, τὴν ὀρφανίαν των, τὴν ξενιτείαν των.

«Ὁ ξένος εἰς τὴν ξενίαν ὥσπερ ποῦλὶ γυρίζει,

» Ὅσον βασιλικὸς ἀνθεῖ, μ' ἀλγίθει δὲν μυρίζει.»